

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра педагогіки вищої школи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»:
Проректор з НІПР _____
С.О. Чайченко
(ПІБ)
«27» _____ червня _____ 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**МОДЕЛЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ І ПРОФЕСІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВЦЯ**
(найменування навчальної дисципліни)

підготовки здобувачів
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
(вказати рівень вищої освіти)
спеціальності 011– Освітні, педагогічні науки
(шифр і назва спеціальності)
за освітньо-науковою програмою
Освітні, педагогічні науки
(назва освітньої програми)
мова навчання українська

Розробник:

Сипченко О.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

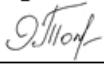
Рецензенти:

Саяпіна С.А., доктор педагогічних наук, професор, професорка кафедри педагогіки вищої школи ДЗВО «Донбаський державний педагогічний університет»

Панасенко Е.А., доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри практичної психології ДЗВО «Донбаський державний педагогічний університет»

Робоча навчальна програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки вищої школи Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № _13_ від «15» червня 2022 р.

Завідувач кафедри Топольник Я.В.
(ПБ)

Погоджено групою забезпечення спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Керівник групи забезпечення Саяпіна С.А.
(ПБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою

Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«27» червня 2022 р. протокол № __9__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 150	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	2-й	2-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 2 самостійної роботи здобувача – 6	14 год.	14 год.
	Практичні	
	26 год.	26 год.
	Самостійна робота	
	110 год.	110 год.
Вид контролю: екзамен		

Метою вивчення навчальної дисципліни «Моделювання освітньої підготовки і професійної діяльності науковця» є: підготовка кваліфікованого науково-педагогічного працівника, здатного проводити самостійну науково-дослідницьку діяльність, на високоякісному рівні здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти урахувавши сучасні інноваційні тенденції світового освітнього простору

**Матриця результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни
«Моделювання освітньої підготовки і професійної діяльності науковця»**

Результати навчання	Методи навчання	Методи контролю
<p>Готовність до проведення науково-дослідницької роботи, командної співпраці в глобальному інформаційному просторі. Здатність налагоджувати конструктивну педагогічну взаємодію зі всіма учасниками освітнього процесу.</p> <p>Можливість створення сучасного цифрового контенту науково-методичного забезпечення, що може використовуватися при проведенні науково-педагогічної діяльності.</p> <p>Застосовувати основні наукові підходи і методи науково-дослідницької діяльності; методи критичного аналізу й оцінки сучасних наукових досягнень під час розв'язування дослідницьких і практичних завдань, у тому числі в міждисциплінарних галузях.</p> <p>Застосовувати способи і прийоми планування мети, цільовизначення, реалізації необхідних видів діяльності, оцінки і самооцінки результатів діяльності у розв'язанні професійних задач.</p> <p>Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність</p> <p>Застосовувати сучасні цифрові технології для забезпечення ефективної наукової та професійної комунікації.</p>	<p>Поєднання традиційних, активних та інтерактивних методів навчання з використанням інноваційних технологій: словесні методи: лекція (проблемна, лекція з розгляду конкретних ситуацій, вікторина, лекція-консультація, круглий стіл, мультимедійна, інтерактивна тощо), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, бесіда, семінар, диспут, дискусія; наочні методи: спостереження, демонстрація, інфографіка, ілюстрація; практичні методи: практичні заняття, виконання практичних завдань, обробка довідкової інформації, моделювання, ситуаційні вправи, аналіз подій, самостійна робота, зокрема з використання інформаційно-комунікаційних засобів навчання (робота із друкованими та електронними інформаційними ресурсами, виконання індивідуальних завдань); робота з навчально-методичною літературою (конспектування); відеометод у сполученні з інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання: дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані та ін.; активні методи навчання: моделювання професійних ситуацій в умовах квазіпрофесійної діяльності, проведення «круглого столу», брейнстормінг, «Плюс-мінус-цікаво»; інтерактивні методи навчання: дерево рішень, тестування.</p>	<p>спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, тестовий контроль, взаємоконтроль (взаємооцінювання) самоконтроль (рефлексія, самооцінювання) оцінювання самостійної роботи (розробка мультимедійної презентації, складання доповіді, глосарію, написання наукового повідомлення, проектування моделі науковця), екзамен</p>

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	зокрема				усього	зокрема			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
Тема 1. Актуальні проблеми професійної підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки										
1.1. Нормативна база формування змісту професійної підготовки науковця	10	2			8	10	2			8
1.2. Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності: 011 «Освітні, педагогічні науки»	10	2			8	10	2			8
1.3. Формування змісту навчання професійної підготовки науковця. Інформаційна база освітньої та професійної підготовки здобувача	10		2		8	10		2		8
Тема 2. Основи наукового моделювання										
2.1. Теоретичні основи процесу моделювання	10	2			8	10	2			8
2.2. Педагогічна теорія як найвищий рівень наукового моделювання	10		2		8	10		2		8
2.3. Алгоритм педагогічного моделювання. Класифікація педагогічних моделей	10		2		8	10		2		8

Тема 3. Професійно-педагогічна діяльність науковця									
3.1. Соціальне замовлення як база для вибору стратегії освіти та діяльності науковця	10	2			8	10	2		8
3.2. Загальне поняття феномену діяльності та її моделювання	10		2		8	10		2	8
3.3. Науково-педагогічна діяльність у ЗВО	10		2		8	10		2	8
3.4. Професійна діяльність фахівця, її моделювання	9	2	2		5	9	2	2	5
3.5. Модель професійної діяльності науковця	10		2		8	10		2	8
3.6. Професійна етика науково-педагогічного працівника	9	2	2		5	9	2	2	5
Тема 4. Професійний саморозвиток науковця									
4.1. Творча реалізація науково-педагогічного працівника	9	2	2		5	9	2	2	5
4.2. Самоменеджмент та самопрезентація в контексті формування професійно-педагогічної компетентності науковця	12		4		8	12		4	8
4.3. Роль неформальної та інформальної освіти в удосконаленні професійно-педагогічної компетентності науковця	11		4		7	11		4	7
Усього годин	150	14	26		110	150	14	26	110

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Нормативна база формування змісту професійної підготовки науковця	2	2
2	Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності: 011 «Освітні,	2	2

	педагогічні науки»		
3	Теоретичні основи процесу моделювання	2	2
4	Соціальне замовлення як база для вибору стратегії освіти та діяльності науковця	2	2
5	Професійна діяльність фахівця, її моделювання	2	2
6	Професійна етика науково-педагогічного працівника	2	2
7	Творча реалізація науково-педагогічного працівника.	2	2
	Разом	14	14

4.2. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Формування змісту навчання професійної підготовки науковця. Інформаційна база освітньої та професійної підготовки здобувача	2	2
2	Педагогічна теорія як найвищий рівень наукового моделювання	2	2
3	Алгоритм педагогічного моделювання. Класифікація педагогічних моделей	2	2
4	Загальне поняття феномену діяльності та її моделювання	2	2
5	Науково-педагогічна діяльність у ЗВО	2	2
6	Професійна діяльність фахівця, її моделювання	2	2
7	Модель професійної діяльності науковця	2	2
8	Професійна етика науково-педагогічного працівника	2	2
9	Творча реалізація науково-педагогічного працівника	2	2
10	Самоменеджмент та самопрезентація в контексті формування професійно-педагогічної компетентності науковця	4	4
11	Роль неформальної та інформальної освіти в удосконаленні професійно-педагогічної компетентності науковця	4	4
	Разом	26	26

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Години	
		дфн	зфн
1	Актуальні проблеми професійної підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки	24	24
2	Основи наукового моделювання	24	24
3	Професійно-педагогічна діяльність науковця	42	42
4	Професійний саморозвиток науковця	20	20
	Разом	110	110

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання для вхідного, поточного та підсумкового контролю, взаємоконтролю (взаємооцінювання), самоконтролю (рефлексія, самооцінювання), тестового контролю, усного, письмового опитування, оцінювання самостійної роботи (мультимедійної презентації, доповіді, глосарію, написання, наукового повідомлення, проектування моделі науковця), семестровий екзамен.

Питання до екзамену з дисципліни

«Моделювання освітньої підготовки і професійної діяльності науковця»

1. Актуальні проблеми професійної підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.
2. Нормативна база формування змісту професійної підготовки науковця.
3. Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності: 011 «Освітні, педагогічні науки».
4. Формування змісту навчання професійної підготовки науковця.
5. Інформаційна база освітньої та професійної підготовки здобувача
6. Основи наукового моделювання.
7. Теоретичні основи процесу моделювання.
8. Педагогічна теорія як найвищий рівень наукового моделювання.
9. Алгоритм педагогічного моделювання.
10. Класифікація педагогічних моделей

11. Професійно-педагогічна діяльність науковця.
12. Соціальне замовлення як база для вибору стратегії освіти та діяльності науковця.
13. Загальне поняття феномену діяльності та її моделювання.
14. Науково-педагогічна діяльність у ЗВО.
15. Професійна діяльність фахівця, її моделювання.
16. Модель професійної діяльності науковця.
17. Професійна етика науково-педагогічного працівника
18. Професійний саморозвиток науковця.
19. Творча реалізація науково-педагогічного працівника.
20. Самоменеджмент та самопрезентація в контексті формування професійно-педагогічної компетентності науковця.
21. Роль неформальної та інформальної освіти в удосконаленні професійно-педагогічної компетентності науковця.
22. Використання електронних документів у наукових дослідженнях.
23. Електронні бібліотеки
24. Використання наукометричних баз даних та пошукових систем у наукових дослідженнях.
25. Використання ІКТ за результатами науково-дослідної роботи (сайти, форуми, блоги, електронні посібники, соціальні мережі)
26. Поняття діяльності, її філософський, психологічний і педагогічний аспекти
27. Сутність професійної діяльності, її особливості та структура
28. Визначення кваліфікації у широкому та вузькому значенні
29. Особливості побудови моделі діяльності науковця
30. Професійно необхідні якості науковця. Підходи до їх формування в освітньому процесі

7. Рекомендована література

Основна

1. Лещенко Г.А. Компетентнісна модель фахівця як системоутворюючий чинник його професійної підготовки. *Наукові записки*. Випуск 173. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В.

Винниченка, 2018.

2. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Моделювання освітньої підготовки і професійної діяльності науковця» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за освітньо-науковою програмою «Освітні, педагогічні науки» спеціальності 011 «Освітні педагогічні науки» денної та заочної форми навчання / Уклад.: О. М. Сипченко. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2021. 102 с.

3. Моделювання професійної підготовки фахівців в умовах євроінтеграційних процесів. Монографія / за ред. С. С. Вітвицької, докт. пед. наук, проф. Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2019. 304 с.

4. Світоглядні пріоритети гуманізації вищої освіти: монографія / авт.: О.П. Воробйова, М.В. Гриценко, В.І. Луговий, О.Ю. Оржель, О.М. Слюсаренко, А.В. Ставицький, Ж.В. Таланова, В.П. Ткаченко, К.А. Трима; за ред. В.І. Лугового, Ж.В. Таланової. К.: Інститут вищої освіти НАПН України, 2017. 229 с.

5. Сипченко О., Черкашина Л., Гарань Н. Формування загальних компетентностей майбутніх викладачів засобами інноваційних технологій в освітньому середовищі ЗВО. *Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій*: монографія за заг.ред. Л.Г.Гаврілової. Hameln, Germany: InterGING. 2019. С. 180–195.

Допоміжна

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: методичний посібник для студентів магістратури. К.: Центр навчальної літератури, 2018. 384 с.

2. Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. К.: Стильна типографія, 2019. 237 с.

3. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: підручник / Володимир Ортинський. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 500 с.

4. Лугова В. М. Основи самоменеджменту та лідерства [Електронний

ресурс]: навч. посібн. / В.М. Лугова, С.М. Голубєв. Харків: ХНЕУ ім. Семе́на Кузне́ця, 2019. 212 с.

5. Топольник Я.В., Гарань Н.С., Сипченко О.М., Фатальчук С.Д. Питання академічної доброчесності в дослідженнях зарубіжних учених / Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. / [редкол.: А.В. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя: КПУ, 2021. Вип. 76. Т. 3. С. 135-139 URL: http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2021/76/part_3/26.pdf

6. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький: Домбровська Я.М., 2018. 280 с.

7. Sypchenko Olha, Boiko Iryna Formation of communicative competence of masters of education, pedagogical sciences by means of media educational technologies. *Education pedagogy: problems and prospects for development in the context of reform*. Editors: Sławomir Śliwa, Olga Tsybulko. *Monograph*. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2020. P. 254-264

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Закон України «Про вищу освіту» від 23.04.2021 № 1556-VII. URL: <https://cutt.ly/SkZ9CAt>

2. Закон України «Про освіту» від 24.06.2020 року №2145-VIII. URL: <https://cutt.ly/8k5gNYx>

3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 03.07.2020 року №848-VIII. URL: <https://cutt.ly/okZ28R8>

4. Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» від 16.01.2016 року №2623-III. URL: <https://cutt.ly/MkZ22up>

5. Затверджені стандарти вищої освіти URL: <https://cutt.ly/fkZ2SnO>

6. Концепція розвитку педагогічної освіти від 16.07.2018 року №776. URL: <https://cutt.ly/Qk7M9us>

7. Положення про організацію освітнього процесу у ДЗВО «Донбаський державний педагогічний університет» URL: <https://cutt.ly/llcoc4B>

8. Положення про освітні програми в ДЗВО «Донбаський державний педагогічний університет» URL: <https://cutt.ly/AlcphDk>

9. Положення про розроблення навчальних планів та реалізацію вибіркості варіативної складової навчальних планів підготовки здобувачів ступенів вищої освіти бакалавра та магістра у ДЗВО «Донбаський державний педагогічний університет» URL: <https://cutt.ly/1lcpіMT>

10. Проєкт Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років. URL: <https://cutt.ly/ck78KoS>

9. Посилання на дистанційний курс

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=253>